

- ארגוב הזמין ועדת חו"ב לענין בטחון בגבולות. רוצים לבקר במשקי הסמר. מבקש קצין ללווי.

"הדור" עומד לפני סגירה. התכונת רק 8000. הגרעון היה 140.000 ל"י בשנה. זיאכא מוכן לנהל העתון. יש הצעה לסגור שלושה חדשים. סגירת זו לדעתי עלולה ליהפך לביטול העתון.

- יצאחי בצהריים לרמת דוד לחנוכת מטוסי הסילון. נסעתי ללוד ומסמ בדקושה לשדה העומה. קראחי למילונים סער וסומה, על יסוד הפסוק סו' בפרק פג' של תהלים: כי תרדמם בסערך, ובסומתך תבהלם (כל הפרק חולט סבבנו היוסל) חזרתי בערב לירושלים.

24.6.53

חציר ההולנדי החדש בא לבקרני. שוחחנו על הכמלגות בארץ ובהולנד, על השכלבות העליה במפלגות, על רוסיה, עולי הולנד, על מדינה וכנסיה, לבסוף על שמינוזה.

- באו אצלי מייקסל ומקדואל. הראשון היה עת לפני כמת חדשים לבדוק הפיננסים. המעם הוא רוצה לבקר בארץ. מקדניאל מודאג כחוסר איש מחאים לקטר עם האמריקאים.

- ריילי בא להתפרד. פוזי אלמלקי מונה ביום ה' שעבר קצין גבוה להפגש עם ישראל לדיון על הסבב בגבולות.

- באו אצלי גלמן וחורגין, ראש המזרחי אסא באטריקא בלוית יעקב רבינוביץ, עסקן מזרחי מבוססון. הרב מיימון מציע יסוד בית מדרש לחברה ולחכמה. חורגין נגד זה. אמנם רוצים להההרות ברבנים. רוצים אוניוורסיטה - דתית. שאלתי אם המדע שלהם הוא דתי. ענה - לא. ידרשו מכל תלמיד שילמד מטמטיקא או מקצוע אחר ללמוד גם תלמוד, חנך, ספרות עברית חדשה.

היהיה אותו הכורה לטמטיקה, ולתלמוד? לא. למה זה לא ילמדו מטמטיקה באוניוורסיטה עם כל ההלמידים, למה כפילות? אין חשובה מטמקה. הזכינו אותי להנחת אבן היסוד. לא הבטחתי.

- אחמול נזדמנתי עם נחום גולדמן, אשכול, הדי, יוספאל - להחיעץ על הזמנת אמריקאים. נחום אנשי המגביית לא רוצים אסא בטוט שנוי. רק מגביית. הוולפר נהנו 68,6 ולא 38% כמי כסוען מונטור. זה אסא להגדיל. כל הוולפר מונדס אוטכים 120 מיליון לשנה. אנשי המלווה לא יסכימו לסטטוס קוו. הוונדס לא יאסכו יותר מ-20 מיליון, מזה - 6 מיליון הוצאות. מונטור ידרוש או איחוד - או רוב. אם יהיה רוב - וורבורג יעזוב אינו רוצה לריב.

אולי אסא להקים לא מנהלה פורטלית, אלא ועד עליון לעזרת ישראל, כולל בונדס, מגביית הסקעות. כמה זה יעזור?

המלווה יסכים לזה. המגביית? מוכנים לשמוע בראש פתוח. אך יציגו חנאים: לא קבוצה וינצקי, מונטור לרוסברג לא יתנגדו? שורץ מחייב שיחוף בלבד.

הצעתו להזמן הנה את שוורץ ליום או יומים להתייעץ אהו. נחום הודיע שיסלפן לוורבורג בענין זה. איכול סבור שיש ללחוץ על המגבית לעבוד יחד עם מונסור. יוספטל רואה בזאת אסליה. וורבורג לא יעבוד עם מונסור גם לא ילחם בו - אלא יעזוב. הסכמתי שנחום יטלפן.

- היום שוב התייעצות בענין זהו גולדה, לבון, יוספטל, יוסף, נחום. נחום טלפן אמש לוורבורג, הציע שיבוא הוא או שוורץ. בשיחה נזכר גם שוורץ. ג'ו חשש לבוא ולהתחייב. נחום אמר לו שלא יצטרך להתחייב. שוורץ ביקש שחזר לחשוב. היום יודיע חשובה.

לבון סבור שהבונדס כמו תהב נגמרו בכלל. והיו רק גרעונות. לא יאספו אמילו 20 מיליון לשנה. העבודה נעשית כחוף ההנגשות עם המגבית. סגזימים בהצלחה, נסיעתו (של לבון) לא הצליחה. ה"כיג דיי" היה "מלופ", ואין זה מקרה.

היש להמשיך? במצבו הנוכחי - לא. אם וורבורג יצטרף - אולי יצליח.

גולדה סבורה שוורבורג לא יקבל הצעה של ועד עליון. שווארץ היה רוצה לעזור לבונדס, אבל וורבורג כחנגד, וג'ו לא יעשה נגד דעת וורבורג. אנשי המלווה טוענים שבלי שנוי האסמספירה - כלומר בלי ועד עליון - אין להמשיך.

בועידת המגבית דיברו רק על פילנטרופיה.

יוסף סבור, שגם בלי וורבורג, אם מונסור ושוורץ יעבדו יחד, אפשר להשיג 120 מיליון. יוספטל חולק על יוסף. ממגבית יש 60 מיליון. דרושים עוד 40. אולי אפשר להשיג עוד 5 מהמגבית. וורבורג הוא סכל עזרה ליהדות העולם. בעד המלווה אפשר לעבוד בהנאי שבראש יעמדו אנשי וורבורג. שוורץ לא ישאר בלי וורבורג.

נחום - בלי וויתור על מונטור - וורבורג לא יעבור בעד האנים. גם לא יבואו לארץ. אם נוותר על מונטור - וורבורג אולי יעזור לבלוזה.

אשכול - אין לוותר על וורבורג. המאבק של מונטור לא הצליח. אם כי 130 המיליון שאסף הם חשובים. מותר לקחת דולר של כלוזה אם יש 2 דולרים של מנבית.

- באה אצלי משלחת ירושלמית! ליפשיץ המדפיס), פרידמן מ.מ.י., נציגי בקלי מלאכה. בשנת 1951 גדלו אוכלוסי העיר - בירושלים 14%, בחיפה 5%, בת"א יפו 3%. אבל בשנת 1952 טסק הגידול, ואולי היתה ירידה. עזבו כ-3000 נפש. רבים עזבו הארץ בכלל. לא נחקיינו הבטחות שניתנו לעיר: מסכנות לבנינים ותעסיה, לא נבנו כבישים, לא סודר ביוק, יש בנינים לא גמורים. מציעים שר פיתוח מיוחד לירושלים (מיוחד!) צא דורשים מחיר אחיד לסלס בכל הארץ. דרוש בנק אפוזיקאי ירושלמי - היה כוציא הכסף המיותר בפוזזקים במעברות. דרוש עידוד - ערבות בנקים לקרדיט, חברה ליצוא חפצי חן ובצלאל, ספרים, סליחות.

פרידמן מוען שירושלים נפגעה הראשון באבטלה - זה שנה וחצי. יש 1800 מח"ע, בהם 1000 מח"ע מוחלטים, מהם 75% פלחים בלתי מקצועיים. כ-400 לא מוכשרים לעבודה, רובם כהעליה החדשה (פרסים, בבלים, מרוקנים) יש לטריין בשבילם שמירה (לא בטחונות). משרד העבודה וקה"ק סידרו 700 אימץ בהכשרה קרקע ונטיעתם. אבל נשלטו כ-600 איש. 300 שהעיריה. ביוני 1952 היו 134,792 נפש, ביוני 1953 - 135,609, אם כי בסוף השנה נולדו 5000. הגרעין עזבו. יצאו מהארץ יוגוסלבים, מרוקנים. שני המעברות (חלפיות, מקור חיים) יש בהם

10.000 נפש, שוכנים על הגבול, רביס מח"ע. דרוס שיכון בית של 2 חדרים
וחדרי שימוש יעלה כ-3000 ל"י. בונים עכשיו 400 יחידות, ידרשו עוד 1500
יחידות.

החברה הכלכלית עתה גדולות - ונסתחקה. מרכז השקעות לא מעודד השקעות
בירושלים. יש להקים מפעל אנטיביוטי בירושלים.

בהתאחדות בעלי מלאכה יש 1800 חב. יש חייטים, עץ ועוד, החלוקה המקצועית
של חברי ההסתדרות בירושלים: תעשיה ומלאכה - 4309 = 16.7%; בנין 2512 =
9.4%; פועלים מסוטים 3282 = 13%; בס"ח בבנין 5794 = 22.4%; בהובלה 935 =
3.6%; מקצועות הפשיים (כולל מורים) 2440 = 9.8%; עובדי מדינה (כולל
רכבה, שוטרים) 4755 = 18.4%, מקידים 5566 = 21.5%; שירותים (קולנוע, בתי
אוכל ועוד) 2076 = 8%; בס"ח 25.870. יש גם ארגוני פועלים אחרים.

25.6.53, יום ה' יב' חשוז

בבוקר ישיבת המטה ומסדר החינוך (שר החינוך, ריגר, ארגון, דר אבירור,
מ.מ., אילן, פרס, צור, עקיבא), דיון על נוער בגיל 14-18. גדנע מטעלת
ב-25.000 נוער, בחוסם 21.000 נוער לומד, השאר עובדים. מציעים לימודי חובה
של גדנע בבתי ספר 4 שעות בשבוע; ז"א 500 שעות בארבע שנים, כלל זה 3 מסעות,
כל מסע יומים. מורה אחד יהיה אחראי להיגוך מרום צבאי. ידרש גם מנגנון פיקוח
במסדר החינוך קטור לצבא. מי שיתנדב לחוגים הייליים (סיס, קשר ועוד) תינתן
הופסת לימודים. בשנה הראשונה יקיפו 15000 נער. בנוער העובד יעבדו כמו
בהגנה, בערב ויום בחורש.